BİL372 PROJE ARA RAPOR

Ali BELİKIRIK(181101002) Emre BELİKIRIK(191401009) Meriç DEMİRÖRS(201401004)

1. Gerçek dünya probleminin tanımı

Hayali bir araştırma hastanenin, virüsler üzerinde çalışan Ar-Ge bölümü için veritabanına ihtiyaçları vardır.

Bölümde düzenli çalışanlarla beraber stajyerler de görev almaktadır. Personellerin her biri, bir ekibin üyesidir ve her ekibin ismi ve başında çalışanlar arasından seçilen bir ekip lideri vardır. Çalışanların adı, soyadı, yaşı, cinsiyetleri ve sosyal güvenlik numaraları tutulmakla beraber stajyer ya da düzenli maaş alan personel olup olmadığı tutulmalıdır, maaşlı çalışanlar için maaşları tutulmalıdır.

Her bir ekip ayrı laboratuvarda virüsler üzerine çalışır, laboratuvarlar şirkete ait farklı lokasyonlardaki çeşitli binalarda ve çeşitli katlarda olabilmektedir. Her bir laboratuvar özgün numaralar ile ayrılmış olup, içerdikleri malzemelerin tutulması araştırmaların aksamaması için gereklidir. Her binanın numarası ve lokasyonları da sistemde tutulur.

Ekiplerin üzerinde çalıştığı virüsler de veritabanında tutulmaktadır. Virüslerin her birinin özgün birer adı vardır. İsimlerinin yanı sıra araştırmada önemli olan genom sayıları ve tipi ile beraber, iplik sayıları da veritabında tutulması gereken virus özellikleridir. Ayrıca virüslerin genetik yapılarının tutulma biçimleri de(DNA veya RNA) veritabanında tutulur.

2. Gereksinim analizi

-Business requirements(İş gereksinimleri):

Bir hastahanedeki çalışanların atandığı ekiplerin, bu ekiplerin hangi binadaki hangi labaratuarda hangi virüs üzerinde araştırma yapacağını tanımlayan ve kullanıcıların gerekli bilgileri görüntüleyebileceği bir sistem.

-Stakeholder requirements(Paydaş gereksinimleri) and Solution requirements (Çözüm gereksinimleri):

Kullanıcak kişiler:

- 1-Hastane müdürlüğü
- 2-Veritabanı yöneticileri
- 3-Çalışanlar

Hastane müdürlüğü gereksinimleri:

- 1-Gereksinim: Binaların ve labaratuarların atamasını yapmak.
- 1-Neden: Sistemde çalışma sırasında araştırma ortamlarında bir çakışma olmaması için.
- 1-Çözüm: Sisteme girdiklerinde binaların ve labaratuarların eşleşmelerini, labaratuarlardaki malzeme sayılarını ve bildirilen eksikleri görebilecekleri bir pencere.
- 2-Gereksinim: Çalışanların hangi ekipte olduğunu, hangi ekibin hangi labaratuarda hangi virüs üzerinde çalıştığını bilmek ve bunların bilgilerine ulaşabilmek.
- 2-Neden: Hastane sistemi üzerinde ona göre iş ataması, görevlendirme ve ekip takibi yapmak için.
- 2-Çözüm: Bina-labaratuar eşleşmelerinin üzerine tıklandığında o labaratuardaki ekibi, yöneticisini, ilgilendikleri virüsü ve çalışan listesini gösterecek bir pencere.

Veritabanı yöneticileri gereksinimleri:

- *1-Gereksinim:* Bir değişiklik yapılması gerektiğinde veritabanı üzerinde işlem yapabilmek ve bunu ilgili yerlere bildirmek.
- 1-Neden: Miniworld'de gerçekleşen bir değişikliği tam zamanlı olarak veritabanına aktarabilmek ve ilgili tarafların durumdan haberdar olabilmesi için.
- 1-Çözüm: Herhangi bir insert/delete/update işleminden sonra hastane müdürlüğünü, ve sistemde değişen bilgilerin ilgili olduğu kişileri haberdar eden bir bildirim göndermek.

Çalışanlar gereksinimleri:

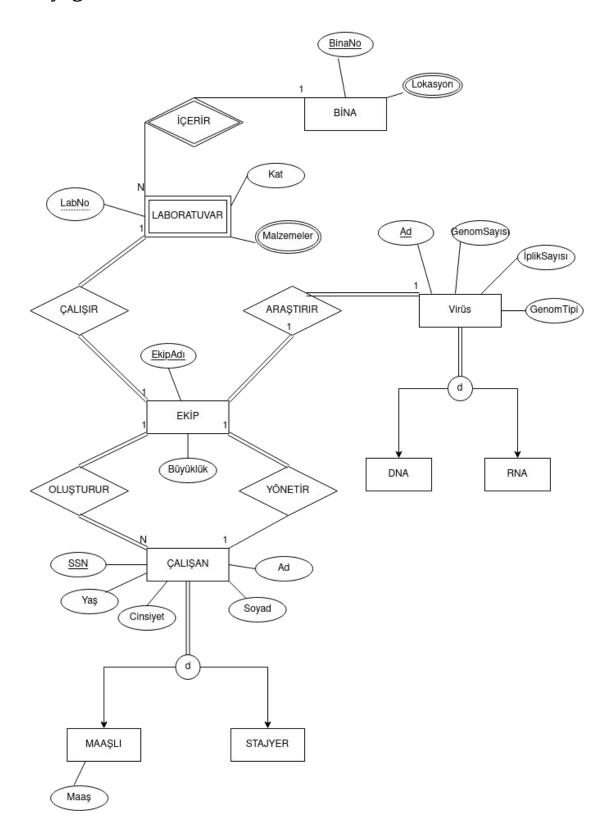
- 1-Gereksinim: Hangi ekipte, hangi labaratuarda çalıştığını sistem üzerinden görebilmek.
- 1-Neden: Hastanedeki görevi ve çalışmaları hakkında bilgi sahibi olmak için.
- 2-Çözüm: Sisteme giriş yaptığında çalıştığı ekibi, bu ekibin çalışan listesini, atandığı labaratuarı ve ilgilendiği virüsü gösteren bir pencede.

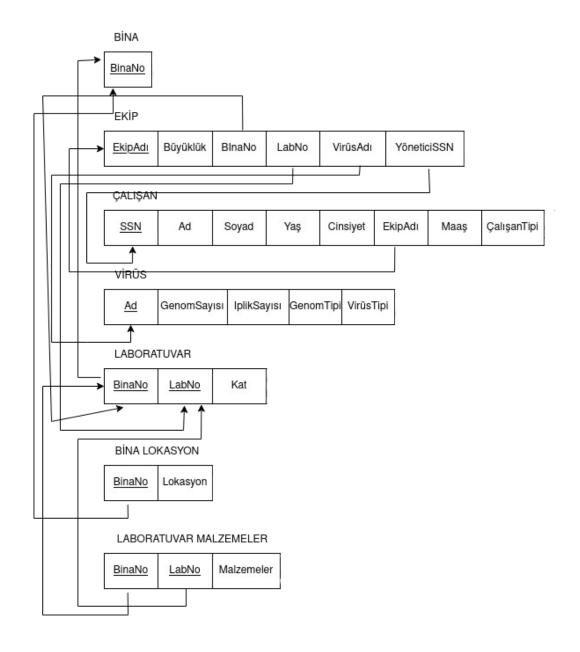
Sistem ve kullanılan araç gereksinimleri:

Processor	Intel(R) Xeon(R) CPU E5-4620 v2 @ 2.60GHz				
Memory	8036MB				
SSD Capacity	100GB				
Operating system	Debian 8.4 with kernel 2.6				
Web server	NGINX 1.6.2				
Database	Postgres 9.4				

python 3.8.8 pandas 1.5.1 sqlalchemy 1.4.44 psycopg2 2.9.5 streamlit 1.16.0

3-4. Kavramsal tasarım (EER-diyagramları) ve Mantıksal tasarım ve şema diyagramları

5. Tasarımın Uyarlanması

Tabloların oluşturulması ve test verilerinin yüklenme işlemi tamamlandı:

RİΝΔ

DINA					
	binano character varying (2)				
1	1				
2	2				
3	3				
4	4				
5	5				
6	6				
7	7				

BİNA LOKASYON

	binano character varying (2)	lokasyon character varying (50)
1	1	District of Columbia
2	2	Nevada
3	3	Iowa
4	4	Florida
5	5	South Carolina
6	6	Ankara
7	7	İzmir

LABARATUVAR

	English of the							
	binano character varying (2)	labno character varying (2)	kat character varying (2)					
1	1	1	0					
2	2	2	0					
3	3	3	1					
4	4	4	1					
5	5	5	0					
6	6	6	0					
7	7	7	0					

LABARATUVAR MALZEMELER

	binano character varying (2)	labno character varying (2)	malzemeler character varying (50)
1	1	1	MD29 G55T TCFJ FRDP X5JQ LNWZ
2	2	2	LB36 3038 CVGO 7U82 F6UL R9AK J0EE
3	3	3	FR70 9227 1801 57KL EJCR PLWT G26
4	4	4	PS51 MAUZ A3ZI JTHY 76IU RTJC 3YLV H
5	5	5	GB02 ELAM 3633 3949 5334 34
6	6	6	TN51 2585 0887 5288 3649 3558
7	7	7	SM81 D926 2525 442E EXU4 OMLM ZFB

VİRÜS

	ad character (6)	genomsay integer	ipliksayisi integer	genomtipi character (2)	virüstipi character (3)
1	4YE-7D	97	406	AA	rna
2	0IW-70	45	363	Aa	dna
3	5TU-2V	79	326	aa	rna
4	0PR-9F	67	316	Aa	dna
5	1KA-7Z	85	219	AA	rna
6	8ZG-9L	80	250	aa	dna
7	3ZB-3C	62	250	AA	rna

ÇALIŞAN

	ÇALIŞAN								
	ssn character (11)	ad character varying (50)	soyad character varying (50)	yaş integer	â	cinsiyet character (1)	ekipadı character varying (50)	maas integer	calisantipi character varying (50)
1	207-13-3758	Leonard	Joanic		31	М	Violet	3523	Maasli
2	166-43-7912	Maximilianus	Coaker		40	М	Violet	3941	Maasli
3	298-89-2588	Hi	McClifferty		25	М	Violet		Stajyer
4	858-79-9165	Ulick	Champion		28	М	Violet	3675	Maasli
5	307-50-9221	Basilio	McCarlie		35	М	Violet	3496	Maasli
6	535-65-0263	Aldwin	Goodboddy		33	М	Violet	4924	Maasli
7	418-27-4741	Nathanil	MacCumiskey		30	М	Mauv	4570	Maasli
8	123-28-6693	Ave	Mainstone		24	М	Mauv		Stajyer
9	238-51-3718	Peria	Pimlott		28		Mauv	4777	Maasli
10	234-12-6829	Grant	Scherer		34	М	Mauv	4035	Maasli
11	790-70-4559	Warren	Pachta		20	М	Mauv		Stajyer
12	175-81-0862	Seka	Patmore		22		Mauv		Stajyer
13	259-38-3805	Fraser	Badham		22	М	Mauv		Stajyer
14	774-36-4715	Jacintha	Shepland		41		Teal	3150	Maasli
15	583-56-1733	Daven	Dictus		28	М	Teal	4144	Maasli
16	502-01-3889	Shaun	Budden		22		Teal		Stajyer
17	416-25-8769	Darice	Frise		32		Teal	4262	Maasli
18	535-60-1999	Gwendolen	Janic		33		Teal	3706	Maasli
19	380-01-8869	Tanney	Rugiero		21	М	Pink		Stajyer
20	510-52-7654	Jillie	Mogie		23		Pink		Stajyer
21	732-85-2022	Ariel	Hearons		33	М	Pink	4297	Maasli
22	815-50-0245	Curcio	Elkington		45	М	Pink	4017	Maasli
23	555-72-2551	Roarke	Futty		46	М	Pink	4962	Maasli
24	208-43-7833	Judith	Leverson		23		Crimson		Stajyer
25	153-08-9822	Reid	Allport		41	М	Crimson	3349	Maasli
26	231-49-7354	Luke	Godfree		48	М	Crimson	3466	Maasli
27	828-14-8908	Suzann	Longfellow		35		Crimson	4058	Maasli
28	321-24-1338	Gherardo	Kennerley		39	М	Crimson	4205	Maasli
29	530-96-4632	Sergent	Clausson		47	М	Aquamarine	4970	Maasli
30	581-14-2346	Jule	Suscens		25	М	Aquamarine		Stajyer
31	426-79-3805	Teddie	Waszczykowski		49	М	Aquamarine	3611	Maasli
32	884-16-6504	Levin	McGillreich		43	М	Aquamarine	3676	Maasli
33	294-18-9376	Charmaine	Gylle		22		Fuscia		Stajyer
34	359-58-9438	Rodolph	Kirkup		40	М	Fuscia	4045	Maasli
35	129-75-1175	Magda	Yuill		24		Fuscia		Stajyer

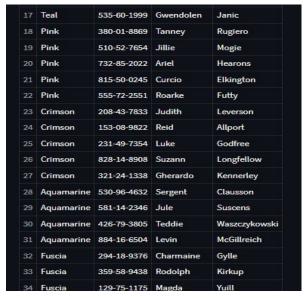
EKİP

	ekipadı character varying (50)	büyüklük integer	binano character varying (2)	labno character varying (2)	virüsadı character (6)	yöneticissn character (11)
1	Violet	6	1	1	4YE-7D	166-43-7912
2	Mauv	7	2	2	0IW-70	234-12-6829
3	Teal	5	3	3	5TU-2V	774-36-4715
4	Pink	5	4	4	0PR-9F	815-50-0245
5	Crimson	5	5	5	1KA-7Z	231-49-7354
6	Aquamarine	4	6	6	8ZG-9L	530-96-4632
7	Fuscia	3	7	7	3ZB-3C	359-58-9438

ÖRNEK VİEW:

create view ekip_calisan as select ekip.ekipadı,ssn,ad,soyad from ekip,calisan where ekip.ekipadı=calisan.ekipadı;

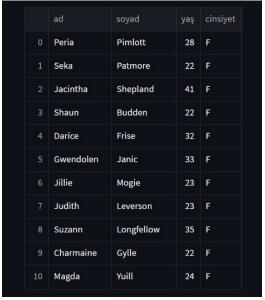

UYGULAMA PROGRAMI TANITIMI VE ÖRNEK SORGU KULLANIMI:

1- Normal kullanıcı ile kendi ekibindeki kızların adı soyadı ve yaşına bak(basit bir seçim sorgusu):

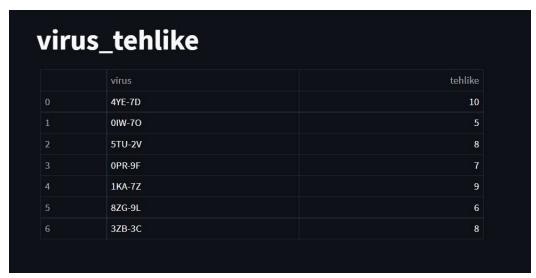

2- Hastane müdürü ile virüs_tehlike tablosunu oluştur(VTYS ile .sql dosyası çalıştırmak):

3- Hastane müdürü ile virüs_tehlike tablosunu göster(2. Adımda çalıştırılan sorguyu doğrulamak):

4- tehlike=10 olan virüsün adını bul(basit bir kısıt vererek sorgu gerçekleştirmek):

5- bulduğun virüsün adını virüs tablosundan THL-KE yap(4. Adımda bulunan virüsün foreign key olan bir özelliğine güncelleme gerçekleştirmek):

6- Ekip yöneticisi ile ekibini incele(ekip yöneticisinin ekibini kısıt olarak kullanan bir sorgu):

7- Ekip yöneticisi ile ekibinin üzerinde çalıştığı virüse ve tehlikesine bak(5. Adımda yapılan güncellemeleri doğrulamak için bir sorgu):

8- Hastane müdürü ile virüs_tehlike tablosunda THL-KE virüsünün tehlikesini 1 yap(normal bir özelliği güncellemek):

9- Normal kullanıcı ile virüslerin tehlikelerine bak(yapılan güncellemeleri doğrulamak için basit bir sorgu):

10- Hastane müdürü ile virüs_tehlike tablosunu sil(VTYS ile veritabanından tablo silmek):

11- Hastane müdürü ile virüs_tehlike tablosunu getirmeye çalış(10. Adımda yapılan silme işlemini doprulamak)

SONUÇ:

Referans kısmında dokümantasyonlarını paylaştığımız araçlardan postgresql üzerinden veritabanımızı oluşturduk ve psycopg ile sqlalchemy kullanarak veritabanımızıpython kodlama ortamımıza bağladık. Kullanıcıdan gönderilen komutları psycopg ile sqlalchemy kullanarak veritabanı bilgilerimizi python ortamına aktarıyoruz ve pandas kütüphanesini kullanarak tablolar üzerinde işlemler uygulayarak kullanıcının isteğini gerçekleştiriyoruz. Bütün konsiyonlar ve işlemler gerçekleştiril oluğunda streamlit kullanarak bir arayüz ile kullanıcıdan istek alan, bu isteği python'da bahsedilen araçlar yardımıyla gerçekleştiren ve yine streamlit arayüzü ile sonuçları kullanıcıya gösteren bir uygulama oluşturduk.

Bir önceki bölümde de resimlerin ve açıklamaların söylediği üzere VTYS ile istenilen herhangi bir sorgunun veritabanına işlenebilmesini sağlayan bir bölme ve aynı zamanda güncelleme, silme, sorgulama gibi basit işlemleri gerçekleştirmek için ayrı fonksiyonlar bulunmaktadır. VTYS olmayan kullanıcılar yalnızca seçip sorgulama işlemi gerçekleştirebilmektedir ve diğer kullanıcıların hassas bilgilerine(ssn ve maaş) ulaşmaları engellenmiştir. VTYS'nin yaptığı güncellemeler(eğer sorgunun çalışmasını engelleyecek bir hata ile karşılaşılmazsa) eş zamanlı olarak veritabanına eş zamanlı olarak işlenir ve diğer sorgularda aynı zamanda görülünebilir.

Kullanılan örnek resimlerde uygulamaya giriş sırasında VTYS'nin hangi işlemleri yapabildiğinin ve diğer kullanıcılardan farkının okuyucu tarafından anlaşılabilmesi için uygulama girişinde ssn ve MD5 sistemi ile şifrelenmiş bir şifre kullanmak yerine açıklık olması için "hastane müdürü" ve "123456" kelimeleri ile giriş yapılmıştır. Sunum demosu yapıldıktan sonra bunlar değiştirilecektir.

Veritabanına tablo yüklemeleri sırasında ÇALIŞAN tablosunun EKİP'e, EKİP tablosunun da ÇALIŞAN'a referans göstermesinden dolayı kaynaklanan bir foreign key sorununun çözümü ile bir kısıtı yükleme sırasında silip sonradan pgAdmin uygulamasında elle ekleyerek çözülmüştür.(Bizim durumumuzda EKİP tablosundan ÇALIŞAN tablosuna referans gösteren foreign key ortadan kaldırılmış, sonradan elle eklenmiştir[Hangi foreign key'in ortadan kaldırıldığı sonradan eklendiği sürece herhangi bir fark/sorun yaratmamaktadır.]). Tabloların sadeliği ve anlaşılırlığı açısından

ÇALIŞAN ve EKİP tablolarını korumak ve bu foreign key'lerden birini elle eklemek duruma en uygun çözümdür.

Elle nasıl foreign key ekleneceği(EKİP tablosuna ÇALIŞAN'a referans gösterecek bir foreign key):

- 1- ekip->properties->Constraints->Foreign Key:
- 2- Add a new Foreign Key constraint:
- 3- Foreignkey(yöneticissn) references calisan(ssn) on update cascade on delete restrict

Eklediğimiz foreign key'de anlaşılabileceği üzere silme işlemlerinde veritabanı bilgilerinin kaybolmaması ve korunması için restrict, güncelle işlemlerinde veritabanında bir uyuşmazlık/çakışma yaşanmaması için cascade kullanılmaktadır.

REFERANSLAR:

https://docs.streamlit.io/

Streamlit, kullanıcıların etkileşimli web tabanlı veri görselleştirme ve makine öğrenimi uygulamaları oluşturmasına olanak tanıyan açık kaynaklı bir Python kitaplığıdır.

https://www.postgresql.org/docs/

Postgres olarak da bilinen PostgreSQL, güçlü ve yaygın olarak kullanılan bir açık kaynaklı nesne ilişkisel veritabanı yönetim sistemidir (ORDBMS).

https://www.psycopg.org/docs/

psycopg, PostgreSQL veritabanı sunucusuna bağlantı sağlayan popüler bir Python kitaplığıdır. Kullanıcıların bir PostgreSQL veritabanına bağlanmasına, SQL sorgularını ve komutlarını yürütmesine ve islemleri yönetmesine olanak tanır.

https://docs.sqlalchemy.org/en/14/

SQLAlchemy, ilişkisel veritabanlarıyla çalışmak için üst düzey bir arabirim sağlayan açık kaynaklı bir Python kitaplığıdır.

https://pandas.pydata.org/docs/

Pandas, verilerle çalışmak için güçlü araçlar sağlayan açık kaynaklı bir Python kitaplığıdır. Verileri manipüle etmeyi, analiz etmeyi ve görselleştirmeyi kolaylaştırmak için tasarlanmıştır.